

## Novičar iz domačih in tujih dežel.

*Iz Dunaja.* — Presvitli cesar je v petek ob 5 $\frac{1}{2}$  zjutraj prišel iz Ruskega nazaj, sprejet na kolodvoru od cesarjeviča Rudolfa in ministrov. Že dopoldne je imel ministerstva predsednik knez Auersperg audienco pri cesarju.

— 1. dan t. m. je miniterstva predsednik 9 kolovodjev ustavoverne stranke v zbornici poslancev poklical k sebi v pogovor, katerega so se udeležili tudi ministri Lasser, Glaser, Strehmayr in Unger. Vladno poročilo o tej konferenciji piše, da je šlo zato, kako naj se mnogovrstne predloge, ki jih ima zbornica polancev pred seboj, obravnavajo, da ob pravem času pridejo poredoma na vrsto. Vladno poročilo hvali, kako lepo soglasno se je rešilo to vprašanje. Pred Veliko nočjo bode za malo časa prestalo zborovanje, dalje časa pa aprila meseca, ko se sklicete delagaciji. Deželni zbori se utegnejo sklicati 15. septembra, državni zbor pa spet 15. oktobra. — Tako piše vladno poročilo, — kaj družega in menda bolj važnega — se je obravnavalo v tej konferenciji, tega ne pové poročilo; poslednji list „Sonn- u. Montagzeit.“ pa pravi, da zvezda Auerspergovega ministerstva v zaton gre in da po takem v tej konferenciji je utegnila najvažnejša točka razgovorov ta biti, kako bi bilo mogoče potolažiti tisto ustavoversko, nepokojno stranko v zbornici poslancev, kateri je sedanje ministerstvo premalo liberalno.

— Danes ima razprava se začeti o prvi vladni predlogi verskih postav, namreč vredba vnanjih pravnih razmer cerkve. Al, kakor se sliši, se utegne vendar še odložiti za prihodnjo sejo. Kot govorniki za to postavo so se dali že vpisati: dr. Schaffer, Göllerich, dr. Dürnberger, Fux Sues, dr. Dittes itd. — Zoper bodo govorili grof Hohenwart, Greuter, Weis-Starkenfels, Karlon, Lienbacher, dr. Pražak, Pavlinović, dr. Graf, baron Giovanelli, dr. Smolka, knez Czartoryski in še veliko drugih. To bode interesanten parlamentaren boj, — se ve, da večina tega zbora, ki ne zastopa večine naroda Avstrijskega, bode vkljub vsem nasprotnim govorom glasovala za to postavo. Napreden klub je, kakor „Morgenpost“ piše, v tej zadevi razcepljen v 2 kampa: eni nočejo predaleč iti, da se vsaj kaj malega doseže, ker so slšali, da je cesar odločen nasprotnik posilnega brezcerkvenega zakona, — drugi pa hočejo s korenino vse izruvati, kar je še katoliško-cerkvenega, in pravice starokatolikov dognati. — Za božjo voljo: revščina po vseh kotih, nevarnost zarad tatvin in ropanja čedalje večja, in sto drugih potreb in nadlog je dandanes povsod, katere bi moral državni zastop v rešitev Avstrije v obravnavo vzeti, — al on vsega tega ne vidi in za vse to nemara, le naskok na vero mu je v glavi!

*Iz Štajarskega.* — „Slov. Gosp.“ se piše iz Gradca, da v državno založnico nič kaj ne silijo ljudje. Naši kričači v Gradci so morda mislili, da bode že prvi dan vse mrgolelo ubogih obrtnikov v njihovi založniški uradnji, a jako so se motili. Na „fašenk“ niti živa duša ni prišla prosit posojila iz državne posojilnice. Gospá „Tagespošta“ s tem nikakor ni zadovoljna, ker to novico nekako klavrno naznanja in s tem kaže, da bi privrženci njene stranke najrajši imeli, ako bi državna posojilnica imela dan za dnevom na stotine prosilcev, „soll der liberale Zweck nicht verfehlt werden“. — V Celji so naredili novo šolo iz nekdanje grofije. 19. svečana so jo slovesno odpri. Velikansko poslopje je — za 3 razredne meščanske šole, za 5 razredov ljudske šole fantovske in 4 razrede deklške; šola stane blizo 60.000

gold. — Kozé tudi v Mariboru in okolici hudo razsajajo ne le po bolnicah, marveč tudi po mnogih hišah tako, da so nekatere že zaprte.

*Česko.* Iz Prage. 1. dne t. m. je imelo politično-katoliško društvo veliki zbor, v katerem so se obravnavale vladne predlogeverskih postav; misel vseh zbranih odličnih rodoljubov je šla na to, da o verskih zadevah ima tudi cerkev vprašana biti, in da cerkvene postave se ne predelujejo niti v smislu Francoske revolucije, niti Bismarkovih nakán ali poganskih liberalcev; razdraženosti je v Avstriji že tako dovolj; naj se je po verskih prenebah ne napravlja še več. Govorili so v tem smislu prof. Bauer, knez Lobkovic, grof Leon Thun, prof. Borovy in še drugi.

*Ogersko.* — Iz Buda-Pešta 2. marca. — Včeraj je bil ministerstva predsednik Szlavý dve celi uri pri cesarju na Dunaji; poročal mu je ostanji Ogerskih zadev, ki so jako mršave, in rekel, da ministerstvo hoče odstopiti. Ker pa Njegovo Veličanstvo še ta teden pride v Buda-Pešt in ondi ostane 14 dni, zato si je cesar pridržal, svoj sklep takrat naznaniti ministerstvu. Ne zna se, kdo bo hotel na svoje rame vzeti breme sestavljati novo ministerstvo. Tako je — pravi „Obzor“ — „metež tamo i amo“, — takraj in unkraj Liteve. Velikanske so zapreke na obeh stranéh Litave — znamenja so očitna težke bolezni, ki se je vjedla prav v kosti dvalizma. Na obeh stranéh (v Avstriji in Ogerski) se zdaj ob enem razdira sam po sebi oni umetni stroj, ki bi ga nikdar ne bilo, ako ne bi bil Schmerling ga vkrivil z nesrečnim svojim: „wir können warten.“ No, čakali smo, in kaj smo dočakali?!

*Špansko.* — Najnovejše novice poročajo o veliki zmadi Karlovcev in vsa severna republikanska armada pod poveljstvom Morines-a je popolnoma potolčena, strašno velika zguba jo je zadela. Generala Serrano in Topete sta se na bojišče podala, da z lastnimi očmi vidita nesrečo republikanske armade.

*Iz Vipave.* (Poziv k izrednemu obč. zboru Vipavskega „Sokola“) 8. marca t. l. v čitalnični dvorani ob 3. popoldne. Dnevni red: 1) Odborniki položijo svoje mandate; 2) blagajnik predlaga sklep računa; družabniki, ki do tega občnega zbora zaostalih mesečnin ne urajtajo, se iz društva izbrišejo; 3) tajnik poroča o odborovem delovanji; 4) razgovor o pogodnem prepuščenju gledišnega odra in oprave; 5) predlog posamesnih udov. Odbor.

## Žitna cena

v Ljubljani 28. februarija 1874.

Vagán v novem denarji: pšenice domače 7 fl. 20. — banaške 8 fl. 6. — turšice 5 fl. — soršice 4 fl. 20. — rži 4 fl. 80. — ječmena 3 fl. 90. — prosa 3 fl. — ajde 4 fl. 80. — ovsa 2 fl. — Krompir 3 fl. —.

## Kursi na Dunaji 2. marca.

5% metaliki 69 fl. 10 kr. Ažijo srebra 105 fl. — kr.  
Narodno posojilo 74 fl. 40 kr. Napoleondori 8 fl. 92 kr.

## Loterijne srečke:

v Trstu } 28. febr. 1874: 13 78. 41. 8. 81.  
v Lincu } 50. 32. 45. 31. 70.

Prihodnje srečkanje v Trstu 14. marca.